75 років
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація
"Svoboda", 81-83 Grand St
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXV. Ч. 90. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 14-го ТРАВНЯ 1968 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, MAY 14, 1968 No. 90. VOL. LXXV.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Понеділок, 13 травня, 1968

В АМЕРИЦІ

ВОЛТЕР П. РУТЕР, ЗДИБУВШИ повну перемогу на Конвенції Спілки Об'єднаних Автомобільних Робітників в Атлантик Сіті, Н. Дж., розгортає широку програму для зорганізованого робітництва, головним чином для очолюваної ним спілки. Автомобільні робітники повинні: 1. Подбати про новий провід, починаючи від найнижчих організаційних клітин, який перейнятий був би „соціяльним ідеалізмом 30-их років".; 2. Оживити увесь робітничий рух, який дбав би не лише про більші заробітки, але й про будову гарніших міст і чистіше повітря. 3. Поборювати расизм не тільки в країні, але й в рядах автомобільних робітників; 4. Відкинути давні погляди про те, що модерна технологія шкодить робітництву. 5. Подбати, щоб робітники за кордоном мали відповідні заробітки.

СЕКРЕТАР ГЕНЕРАЛЬНИЙ ОРГАНІЗАЦІЇ Американських Держав Хозе Мора залишає цей пост після 12-річного урядування і у звіті заявляє, що погіршення закордонної торгівлі в американських латинських державах може спричинити те, що не вдадуться ті соціяльні й економічні реформи, які запляновані в програмі Союзу для Поступу. Від заснування цього Союзу в 1961 році населення Латинської Америки збільшилося на 40 мільйонів і тепер становить 240 мільйонів. Д-р Мора передає свій уряд д-рові Гальо Пляза Ляссо. Латинська Америка мусить збільшити свій експорт, щоб не довести до економічної кризи.

ТРУДО ЗАЯВЛЯЄ, ЩО КАНАДА мусить незабаром нав'язати безпосередні контакти з комуністичним Китаєм, в якому живе четвертина населення всього світу. Китай досі купував канадійську пшеницю, хоч був дипломатично ізольований від Канади. Новий канадійський прем'єр — П'єр Елліотт Трудо, промовляючи в Британській Колюмбії в місті Ванкувері, казав, що Канада мусить дивитися не тільки на схід через Атлантик, але і на захід через Пацифік. Вже тепер Японія є третім, щодо величини торговельним партнером Канади. Тому корисним буде поробити всі заходи, включно до визнання, в тому напрямку, щоб зблизитися до комуністичного Китаю, — казав канадійський прем'єр.

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ СХВАЛИЛА три дні вільні від праці перенести постійно на понеділок, щоб були разом три дні вільні від праці разом із суботами й неділями. Крім того мав би бути у всіх стейтах вільний день від праці День Колюмба, який припадав би завжди на другий понеділок в жовтні. Таким чином були б в році аж п'ять триденних вільних від праці кінців тижня, бо тепер тільки День Праці припадає завжди на перший понеділок у вересні. Коли Сенат схвалить цей проєкт, то були б п'ять вільних від праці триденних кінців тижня: День Вашингтона був би завжди третього понеділка в лютому; Меморіял Дей відзначували б в останній понеділок травня; День Ветеранів був би не 11-го листопада, а четвертого понеділка жовтня, День Колюмба — другого понеділка в жовтні.

У СВІТІ

ФРАНЦУЗЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ШАРЛЬ ДЕ ГОЛЛЬ ВІД'ЇДЕ в четвер цього тижня на 6-денні відвідини до Румунії. Це будуть його треті з черги відвідини до Східньої Европи, що їх він робить з ціллю затіснення відносин між Францією і комуністичними країнами. Як відомо, Румунія в останньому часі у великій мірі унезалежнилась від СССР.

ЗСА СПОДІВАЮТЬСЯ, ЩО ПІВНІЧНИЙ В'ЄТНАМ ЗВІЛЬНИТЬ бодай частину з-посеред кількох сот американських летунів, схоплених комуністами під час налетів проти тієї країни. Однак американська делеґація в Парижі не буде ставити такої вимоги, чекаючи, чи комуністи самі не захочуть зробити такого „жесту доброї волі".

У СТОЛИЦІ ЗАХІДНЬОЇ НІМЕЧЧИНИ БОННІ ВІДБУЛАСЯ в минулу суботу демонстрація коло 30.000 осіб, які приїхали туди залізницями, автобусами й приватними автомобілями навіть з Берліну. Демонстранти протестували проти законопроєкту, що надає урядові надзвичайні уповноваження в критичних для Німеччини хвилинах. Демонстрація була мирна й обійшлося без сутичок з сильними відділами поліції, що її уряд стягнув з різних провінцій.

У БЕЛЬГІЇ ТРИ ТИЖНІ ТРИВАЄ КРИЗА УРЯДУ, що її безпосередньою причиною були авантури студентів у Львені, які вимагали звільнення професорів і студентів, що орудують французькою мовою та перетворення того університету у 100%-ий університет з мовою голляндською. Це давній спір між флямандцями, що говорять по-голляндськи, та вальонцями, що говорять по-французьки. 10-мільйонове населення Бельгії має 60% флямандців і 40% вальонців, але столиця держави, Брюссель є вальонською. Урядуючий тимчасово прем'єр Поль Ванден Бейнан має надію скласти новий уряд з уведенням в конституцію постанови про двомовність та двонаціональність Бельгії.

СХІДНЯ НІМЕЧЧИНА ЗВІЛЬНИЛА 27-річного американського студента Пітера Фейнавера, що його комуністи арештували були в Східньому Берліні у вересні минулого року й засудили за „шпигунство" на 15 років в'язниці, притримавши кілька місяців у повному відокремленні від світу.

ЄГИПЕТ ЗГОЛОСИВ В ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЯХ ВИМОГУ, щоб Рада Безпеки ОН визначила термін для здійснення своєї резолюції з 22 листопада мин. року, яка наказувала була Ізраїлеві звільнити окуповані ним арабські землі, але й наказувала арабським країнам відмовитись від „ворожости" супроти Ізраїлю та признати йому свобідну плавбу по Суецькому каналі й Тіранській протоці. Посередник ОН Ґуннар Яррінґ переніс свою головну квартиру з Нікозії на Кіпрі до централі ОН в Ню Йорку.

У ПОРТУГАЛІЇ АРЕШТОВАНО КОЛИШНЬОГО УНІВЕРСИТЕТСЬКОГО ПРОФЕСОРА, 55-річного Равля Реґо за його опозиційне супроти режиму становище. Кілька днів тому португальська поліція сконфіскувала всі примірники його книжки, в якій він критикував єрархію Католицької Церкви в Португалії, що вона не боронить різних заборонених в Португалії громадських прав і свобод.

НАРАДИ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНСОЮЗУ ПОЧАЛИСЬ НА СОЮЗІВЦІ

Союзівка, Кергонксон, Н.Й. — У понеділок 13 травня ц.р. на цій оселі УНСоюзу почалися звичайні річні наради Головного Уряду Українського Народного Союзу. В нарадах беруть участь усі члени Гол. Екзекутивного Комітету, Контрольної Комісії та Головної Ради і редактор „Свободи": гол. предсідник Йосип Лисогір, заступники гол. предсідника інж. Степан Куропась, Марія Душник, Богдан Зорич і Володимир Сохан, гол. секретар д-р Ярослав Падох, гол. контролери д-р Володимир Галан, Петро Пуцило, Іван Геврик, Іван Ващук та Іван В. Іванчук, і головні радні Тарас Шмаґала, Тарас Шпікула, Степан Гавриш, Мирон Куропась, Василь Дідюк, Анна Дубас, Володимир Запаранюк, Дмитро Попадинець, адв. Анна Чопик, Марія Демидчук, Галина Олек, Іван Одежинський, д-р Михайло Данилюк, Андрій Джула і редактор Антін Драґан.

В нарадах беруть також участь: почесний член Гол. Уряду Роман Слободян, обласний організатор Володимир Гірняк та донедавній довголітній гол. радний Володимир Дідик з Дітройту.

Ділові наради Гол. Уряду УНС, що їх відкрив вступним словом гол. предсідник Йосип Лисогір (текст слова надрукований побіч), попередило Богослуження, яке відправив місцевий парох о. Любомир Гузар, виголошуючи відповідну до хвилі проповідь. Під час Богослуження були приявні всі члени Головного Уряду. Після Богослуження була відправлена Панахида за спокій душі померлого недавно головного касира сл. п. Івана Кокольського та всіх інших померлих членів УНС.

Опісля всі члени Гол. Уряду перейшли під пам'ятник Тарасові Шевченкові, де відбулася традиційна церемонія покладення квітів Патронові Союзу. Коротке слово про Шевченка виголосив приявний з дружиною на Союзівці письменник Улас Самчук. Усі приявні відспівали „Заповіт". Після цієї церемонії всі члени Гол Уряду перейшли до конференційної залі, де почалися ділові наради.

Попереднього дня в неділю 12 травня по полудні відбувалися наради Стипендійної Комісії та інших окремих Комісій Гол. Уряду УНС.

ВСТУПНЕ СЛОВО

ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА ЙОСИПА ЛИСОГОРА НА РІЧНИХ НАРАДАХ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНС В ПОНЕДІЛОК, 13-ГО ТРАВНЯ 1968, НА СОЮЗІВЦІ

Цьогорічні наради нашого Головного Уряду починаються ноткою глибокого смутку. Два тижні тому відійшов від нас у вічність наш головний касир св. п. Іван Кокольський. Його смерть є трагічною втратою для нашого Союзу та особисто для нас усіх, що співпрацювали з ним впродовж його довгої, понад 22-літньої кар'єри. Його пам'ять та пам'ять усіх тих членів Українського Народного Союзу, що померли, пошануймо хвилиною тихої молитви.

Ми відбуваємо цьогорічні наші наради в часі швидких змін і тенденцій. Драстично зміняються відношення та встановлені засади поведінки зустрічають гострий виклик в усіх прошарках нашої соціяльної структури. Здавалося б, що в думці і акції зростають тенденції замішання і апатії. Традиційні засади відповідальности уступають місце непогамованому еґоїзмові. Здається, що немає мети чи вартісної справи.

На щастя, наша українська суспільність у вільному світі не впала жертвою тієї дилеми. Наш нарід має ціль і має справу. Ми хочемо, щоб нас вповні прийняли як національностеву групу, яка заслуговує на респектабельне визнання. Наші тисячолітні історія і культура все ще не відомі, як наші власні. Країна нашого походження все ще не є господарем своєї долі. Наші брати на рідній землі все ще поневолені чужою державою і системою, що заприсяглась знищити нашу спадщину.

Ми справді маємо мету. Ми рішені зберегти нашу ідентичність, розвивати нашу культуру та поліпшити наше положення. Нас одушевляє велика справа — справедливість для 50-мільйонового поневоленого народу, воля і незалежність для України.

Минулий рік приніс нам багато такого, що підбадьорює. Перший Світовий Конгрес Вільних Українців був великанським кроком на шляху співпраці, що доведе нас швидше до мети. Згода на встановлення Катедри українських студій в Гарвардському університеті була черговим великим успіхом. Цей видатний світовий осередок науки перебирає тепер авторитетну інтелектуальну відповідальність за збереження української культури та за підтримку історичної ідентичности України в науковому світі.

Ми, члени Головного Уряду Українського Народного Союзу, можемо бути горді за ці досягнення. Нас зокрема підносить свідомість того вкладу, що його дали в ці досягнення наші члени та наш Союз та що ці досягнення стали дійсністю напередодні 75-річчя нашої газети „Свобода" та нашого Союзу.

Згадуючи про ці події, нам треба рівночасно твердо й аналітично застановитись над тим, як вони заіснували. Сталося це завдяки тому, що ми могли злучити разом основні ресурси наших економічних установ з нашими релігійними, політичними, виховними та соціяльними групами. Це був тріюмф зорганізованого зусилля. Як це недавно заявив один професор університету в своїй синдикованій статті: „Політична сила належить до тих тут уроджених чи прибулих, що зорганізовані" та що такі групи „мають нагоду разом уперто і з самопошаною розвиватись та культивувати сенс ідентичности, зберігати свої власні традиції". Зорганізована сила — це шлях до успіху.

Це вже історичний факт, що наш Союз був базою зорганізованого українського життя в Північній Америці впродовж майже 75 років. Разом зі Союзом росли український престиж і українські впливи. Наші члени, наші публікації, наші урядовці і наші фінансові ресурси завжди були до розпорядження всієї нашої громади і нашого народу. Якщо наш проґрес був обмежений, то це тільки тому, що обмежена була наша чисельна сила в зорганізованих членах.

Сьогодні ми стоїмо на порозі нових і великих можливостей, що будуть збільшуватися в результаті бурхливостей, які охоплюють людство по всьому світі, включно з нашими братами в Україні. Буде потрібно більше зрозуміння, більше талановитих людей і більше фінансів, щоб могти належно і вповні використати грядучі події для добра нашої справи, для добра нашого народу. Простими словами це значить, що ми потребуємо більшої організації, більше членів. Збільшення членства є вітальне й есенціональне для нашого майбутнього проґресу. Перевіряючи та обмірковуючи цього тижня результати нашої минулорічної праці, ми повинні зосередитись на основній проблемі організування більше членів у днях, що перед нами.

Ніксон і Рокефеллер ведуть перед у виборчій кампанії

Принстон, Н. Дж. — Аґенція Публічної Опінії д-ра Ґеллупа перевела опитування і ствердила, що коли б тепер відбувалися вибори, то обидва республіканські кандидати на президента нюйоркський губернатор Нелсон А. Рокефеллер і колишній віце-президент Ричард М. Ніксон дістали б більше голосів, як демократичні кандидати, які були б проти них. І так коли б Ніксон кандидував проти віце-президента Гюберта Г. Гомфрі, то він дістав би 39 відсотків голосів, а Гомфрі — 36. Третім кандидатом мав би бути демократ Джордж Воллес, колишній губернатор Алабами. Ніксон мав би 42 відсотки голосів. Кеннеді 32, а Воллес 15. Ніксон дістав би 39 відсотків, МекКарті — 37, а Воллес — 14. Рокефеллер дістав в опитуваннях 42 відсотки, Кеннеді 28, Воллес — 18; Рокефеллер 40, Гомфрі — 33, Воллес — 16; Рокефеллер — 40, МекКарті — 31, Воллес — 17. Між республіканцями Рокефеллер має більший відсоток голосів, як Ніксон. Між демократами МекКарті і Гомфрі виявляють майже таку саму силу проти республіканців, а Р. Кеннеді найменше число голосів, але треба знати, що опитування переведено перед перемогою Кеннеді в Індіяні.

Дружина Мартина Лютера Кінґа відкрила Кампанію Вбогих Людей

Вашингтон. — В неділю 12-го травня дружина вбитого негритянського провідника Мартина Лютера Кінґа відкрила Кампанію Вбогих Людей, промовляючи до 5 тисяч осіб на стадіоні середньої школи ім. Кардоза. Ціллю цієї Кампанії є переконати Конґрес та Уряд цієї країни про те, щоб схвалили „бюджет волі", який поліпшив би долю вбогого населення. В промові пані Кінґ закликала „чорних жінок, білих жінок — та всіх жінок цієї країни", щоб вели кампанію за те, щоб збудити сумління законодавців, щоб вони діяли в користь вбогого населення. Зокрема вона закликала вести кампанію за те, щоб Конґрес скасував той пункт із закону про соціяльне забезпечення з 1967 року, який зменшив допомогу матерям, які вони дістають на своїх дітей.

Сенатор Проксмаєр і конґресмен Форд виступлять на українській маніфестації у Вашинґтоні 1-го червня

Ню Йорк. — Як повідомляють з Канцелярії УККА, дня 1-го червня у Вашинґтоні відбудуться дві українські маніфестації, які підготовляє там в організаційно - діловому розумінні спеціяльний Комітет, очолений Волтером Бредкою, з організаційним референтом В. Задорецьким. Цього року минає 10-ліття від часу, коли вперше в американському Конґресі сенатори і конґресмено виступили з промовами в обороні прав України та на відзначення тогочасної річниці проголошення Української Народної Республіки. Цю дату буде відзначено у Вашинґтоні в дні першого червня. О 1-ій г. по полудні відбудеться біля пам'ятника Тарасові Шевченкові, як повідомлено, Краєва Маніфестація з відповідними промовами, в тому сенатора Проксмаєра і конґресмена Форда — провідника Республіканської меншости в Конґресі ЗСА. З нагоди 10-ліття відзначувань української річниці в Конґресі, вийшла вже окремою відбиткою 120-сторінкова книжка в серії офіційних публікацій Конґресу ЗСА, з промовами сенаторів і конґресменів у різних роках на тему проголошення незалежности УНР і проголошення соборности УНР. Після маніфестації біля пам'ятника Кобзареві, того ж дня увечері, в „Вашинґтон Гілтон" готелі зберуться американські запрошені гості — сенатори і конґресмени, щоб спільно з українськими громадянами ЗСА відзначити згадану річницю та 50-ліття проголошення незалежности УНРеспубліки. На бенкеті будуть присутні амбасадори вільного Китаю і Південного В'єтнаму. Перше червня у Вашинґтоні дає добру нагоду українцям знову виявити свою відданість тим ідеалам української волі і незалежности, що здобули прихильність і підтримку сенаторів і конґресменів ЗСА.

У Франції генеральний страйк унаслідку сутичок поліції з студентами в Парижі

Париж. — В минулу суботу в паризькій дільниці „Лятен Картер" відбулася справжня битва між сильними відділами поліції і багатьма тисячами студентів, які „окупували" були ту дільницю, здвигнувши на рогах різних вулиць барикади з каміння із мостових, перевернених особових і вантажних авт та металевих кошиків на сміття. Коли студенти відмовились розійтись — поліція пішла наступом проти барикад, обкидаючи їх слізними гранатами. У висліді кількагодинної битви було 367 ранених, 463-ох студентів арештовано, 788 особових і вантажних автомобілів було спалених або цілком понищених і сотні крамниць на тих вулицях були здемольовані. Дві найбільші у Франції робітничі спілки проголосили 24-годинний генеральний страйк на знак протесту проти поведення поліції супроти студентів. Поліцію вислано на очищення Лятен Картер після кількагодинного засідання уряду в цій справі. Демонстранти, що ними керувала група „лівих", позастромлювали на барикадах червоні прапори й вигукували у честь Мао Тсе Тунґа й Го Чі Міня, але — за твердженням пресових коментаторів — за вийнятком „твердого зерна" комуністів — велика більшість не знає нічого про дійсний комунізм та тих комуністичних азійських вожаків. Генеральний страйк, який спаралізує комунікаційний і поштовий рух, не заторкне американсько - в'єтнамських переговорів у Парижі.

У Парижі ЗСА узгіднили з комуністами процедуру щодо розмов про В'єтнам

Амбасадор для спеціяльних доручень Аверелл Гарриман (зліва)) і кол. міністер закордонних справ Північного В'єтнаму Хуан Туї (справа) є головами делеґацій ЗСА і Північного В'єтнаму на конференції, яка почалась у Парижі 13 травня ц. р. Ця конференція триватиме, мабуть, дуже довго, місяці а то й роки й вимагатиме від ЗСА безмежної терпеливости.

Париж. — В минулі п'ятницю і суботу представники ЗСА й Північного В'єтнаму, покищо під проводом заступників голів обох делеґацій, Сайруса Венса і полк. Га Ван Ляу, погодились щодо процедури початкових офіційних розмов. Призначено їх на понеділок 13 травня ц. р. Вони будуть відбуватись в одній із більших заль Міжнародного Конференційного Центру, колишнього люксусового готелю „Мажестік", в центрі Парижу. Узгіднено, що перед офіційним відкриттям нарад 60 американських, французьких, в'єтнамських і міжнародних фотографів й журналістів матимуть змогу робити світлини й записки впродовж 10-ох хвилин. Кожна сторона матиме право мати до 20-ти осіб в складі своєї делеґації, на нарадах, дармащо Північно-в'єтнамська делеґація прибула до Парижу в числі 35 осіб. Покищо американці зголосили 11 членів своєї делеґації, а північні в'єтнамці 14 осіб. Офіційні наради будуть вестись під проводом Аверелла Гарримана з американського боку й кол. північно-в'єтнамського міністра закордонних справ Хуана Туї. Узгіднено, що покищо в тих нарадах братимуть участь тільки представники ЗСА й Північного В'єтнаму, але американська сторона зголосила участь Південного В'єтнаму, а північно-в'єтнамська - підпільно-революційного Фронту Національного Визволення. Ця справа становить одну з найбільш спірних точок, бо Америка й Південний В'єтнам уважають Фронт Національного Визволення за аґентуру Північного В'єтнаму й відмовляються переговорювати з ним, як самостійним рівнорядним партнером, а Північний В'єтнам вважає теперішній режим у Південному В'єтнамі за „помело" Америки. Південний В'єтнам репрезентований тим часом у Парижі місією під проводом амбасадора Південного В'єтнаму у Вашинґтоні Бай Дієма. Американська делеґація втримує південних в'єтнамців докладно у курсі всіх справ. Речником американської делеґації супроти американської і чужинецької преси є Вільям Джорден. Сайрус Венс і полк. Га Ван Ляу висловили вдоволення з ходу й висліду нарад над процедуральними справами.

Українська делеґація в Теґерані проводить широку активність

Ню Йорк, Н. Й. — Канцелярія Централі УККА одержала з Теґерану каблеграму, в якій сказано м.ін.: Екзекутивний Секретаріят Міжнародної Конференції Прав Людини і бюро її величности княжни Ашаф, президентки конференції, підтвердили одержання понад сто телеграм від українських організацій (у вільному світі) з протестами проти переслідування українців у Сов. Союзі. Делеґація СКВУ зложила заяву про її активність на конференції. Заява була розіслана всім делеґатам-учасникам конференції. Текст заяви передав на хвилях етеру в Україну „Голос Америки".

Каблеграму підписали: д-р Вол. Душник, заст. голови і д-р М. Сосновський, секретар делеґації.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

ОБРАЛИ НОВУ ДИРЕКЦІЙНУ РАДУ КЛЮБУ УКРАЇНЦІВ-ДЕМОКРАТІВ

Філядельфія. — Українсько - Американський Демократичний Клюб, заснований тут в 1959 р., довший час не проявляв діяльности. 2-го травня в залі „Тризуба" відбулись збори членів Клюбу, на яких обрано нову дирекційну Раду і Контрольну Комісію. Обидва органи ще не уконституювались, і тому не відомо, хто їх очолює. Зборами провадив інж. Л. Яцкевич.

ПЛАСТОВИЙ ДІМ В НЮ ЙОРКУ

Перебудова Пластового Дому посувається швидким темпом вперед і з кінцем місяця травня плянується закінчити перший поверх. Роботи виконує український будівничий М. Крумшин при фаховому нагляді архітекта Івана Заяця й інших членів технічної комісії Пластової Фундації. Зацікавленим батькам пластунів і приятелям пластової молоді гостинні двері Пластового Дому відкриті і можна зблизька приглянутися ходові робіт і плянам цілости, які розвішені на таблиці при вході до домівки. Цілість робіт, кошт яких винесе приблизно 120,000 долярів, буде завершена у вересні ц.р., якщо жертвенність громадянства допише. Пластова молодь могтиме розпочати новий пластовий рік в модерній і відповідно улаштованій домівці.

ПРОФ. ЯР РУДНИЦЬКИЙ ВИЇХАВ ДО ЕВРОПИ

Вінніпеґ. — Голова УВАН проф. Яр. Рудницький виїхав у наукову подорож до західньої Европи, в часі якої він відвідає українські наукові осередки в Парижі-Сарселі, Мюнхені й Римі. Крім цього він візьме участь у Міжнародному Конґресі Культури в Венеції, Італія, де матиме доповідь про „Слово о полку Ігореві".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Ict. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Співіснування і дійсність

Впродовж останніх двох тижнів Совєтський Союз вчинив три нібито примирливі жести в сторону З'єднаних Стейтів Америки: Василій Кузнєцов виголосив на відновленій сесії Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй промову в обороні пакту проти поширення атомової зброї — майже тотожну з промовою Артура Голдберга в цій самій справі; після чотирьох років зволікання ратифіковано в Москві консулярний договір з ЗСА, що його Сенат ратифікував був у березні минулого року, і — врешті — совєтський уряд заявив готовість приступити до виготовлення дальшої програми „культурного обміну", що вигасла з кінцем минулого року. Ці акти підтримують ілюзію „співіснування", поруч із продовжуванням совєтської антиамериканської закордонної політики.

Москва нацьковує свого східньонімецького сателіта проти Західнього Берліну й Західньої Німеччини, підтримуючи та посилюючи хронічний стан напруження в Середній Европі. Не приховуючи свого невдоволення з приводу студентських демонстрацій у Польщі, що мали антимосковський характер, звороту в сторону лібералізму в Чехо - Словаччині, і дозволяючи собі на такі шантажеві ходи, як пересування військ в сторону Чехо - Словаччини, Москва зберігає надалі свій імперіялістично - агресивний характер в Европі. На Середньому Сході вона виразно намагається захопити позиції, що їх мала там колись Британія, з доступом до Перської затоки й контролею арабських нафтових джерел. Єгипет, Сирія і Альжир попадають у щораз більшу політичну й економічну залежність від Москви, яку вона використовує для під'юджування їх проти Заходу, зокрема проти Америки. Обабіч берегів американського континенту вдень і вночі вештаються совєтські атомово-підводні човни з атомовими ракетами.

Совєтські нібито співіснувальні жести є нічим іншим, як серпанком для прикривання дальшої незмінної імперіяльної політики, націленої на підірвання впливів і значення Америки та цілого вільного світу. Керівна рука комуністів у студентських та расових демонстраціях в Америці, Франції й Західній Німеччині діє по тій самій лінії. Очевидно, така гра надто прозора, щоб довго втриматись. Але поки вона продовжується — приносить велику шкоду.

Московська облуда

5-го травня совєтські комуністи відзначали 150-ліття з дня народження теоретика Карла Маркса. Він мріяв про краще життя для робітників, але його передбачення виявились дуже швидко хибними: у країнах, що розвиваються шляхом еволюційним, робітничі маси мають і хліб, і свободу; зате в країнах, де відбулись революції, узурповані марксистами - комуністами, працюючі маси не мають свободи, ні особистої, ні національної і заледве заробляють на хліб щоденний. Однак, мова тут не про збанкротоване „вчення" Маркса, а про збанкрутованих його нібито послідовників.

В. Ленін, як його зве совєтська преса, „творець СССР", використав ім'я Маркса для врятування російської імперії від розвалу на складові національні держави. Прикриваючись гаслом „Пролетарі всіх країн, єднайтесь!", Ленін і його прибічники потопили в крові національні незалежні держави, передусім УНР, перефарбували білу царську імперську Росію на червону, під назвою СССР із столицею в тій же таки Москві.

Київська „Молодь України" з 5 травня, виступаючи ніби проти колишньої „царської тюрми народів", твердить, що московські большевики визнавали й визнають право народів на відокремлення: „Відповідно з цим правом, Польща і Фінляндія одержали з рук совєтської Росії політичну незалежність"!.. Треба було відомого „чуда над Вислою" та подібного чуда у Фінляндії, щоб відперти московсько - большевицькі навали в 1919-20 роках, але ті, що спекулюють іменем Маркса, далі облудно перекручують навіть найновіші історичні факти. Якась Т. Матвєєва в тій же газеті твердить, що „більшість народів Росії не бажали відокремлюватись від російського народу і добровільно (!) об'єдналися з ним. 1922 року виник СССР, до якого нині входять 15 рівноправних високорозвинених національних республік. Підтвердились висновки Маркса"...

Поневолені Москвою народи знають ціну таким і подібним совєтським твердженням. Але в світі ще багато легковірів та невігласів, які приймають такі облудні твердження за добру монету і на них базують свою політику. Тому й наші акції для поширювання правди про рабовласницьку комуно - московську імперію повинні тільки підсилюватись.

А. Бук

НОВА СВІТОВА ГРОШОВА СИСТЕМА

У серпні минулого року в Лондоні міністри фінансів десятьох економічно сильних держав, а саме: ЗСА, Британії, Західньої Німеччини, Японії, Італії, Швеції, Бельгії, Голляндії, Канади і Франції погодилися, на пропозицію ЗСА, створити нову міжнародну валюту, т. зв. „паперове золото", яким держави вільного світу мають користуватися нарівні з американським доляром, фунтом - стерлінґів та золотом у торговельних відносинах і полагоджувати свої зобов'язання.

Місяць пізніше на конференції представників 107 держав - членів Міжнародного Монетарного Фонду в Ріо де Жанейро цей плян розроблено у деталях і по узгідненні розбіжностей, застережень та протестів (до речі, плян цей творився понад чотири роки при завзятому спротиві Франції) переважаючою більшістю голосів вирішено підсилити активність.

В березні ц. р., на спеціяльній фінансово - грошовій конференції у Стокгольмі в Швеції, система ця зробила дальший поступ. Дев'ять з 10-ох економічно передових держав погодилися приспішити введення в життя нового міжнародного фонду. Єдина Франція відмовилася від участи, рекомендуючи свій власний плян - системи золота, якого вона протягом двох останніх десятиліть придбала найбільше з усіх держав (біля 5.5 більйона долярів, 85% американського золота). Вони також погодилися на систему двояких цін: одну офіційну ціну — 35 долярів за унцію золота, — для міждержавних трансакцій; а другу довільну ціну — для цілей професійних, артистичних і індустрійних.

Цим рішенням вони зміцнили плян і систему нового грошового фонду, а вслід за тим частинно врятували довір'я до американського доляра, яке останнім часом сильно захиталося. Цей плян 17 квітня вислано до директорів М і ж народного Монетарного Фонду, і вони 31 травня мають його апробувати. Вкінці він буде висланий до 107 держав - членів ММФонду для ратифікації.

Усе виглядає на те, що потрібна більшість голосів держав (85%) погодиться на нову міжнародну валюту „паперове золото" з огляду на захитану вартість фунта стерлінґів (14% девальвація минулої осени), захитане довір'я до американського доляра, кризу золота, — навіть без участи Франції. Остання напевно змінить своє становище, бо не схоче бути економічно ізольованою, а фінансово не всилі знівечити згаданий плян. Багато держав уже домагаються приспішити введення в життя нової грошової системи. Сподіваний термін — не скорше як рік.

На підставі цієї нової програми має бути створена нова додаткова резерва ММФонду, яку призначиться кожній державі - членові пропорційно до його економічно заможности (ЗСА - 22 %). Вона буде доповненням до змалілих зараз запасів ММФонду (21 більйон долярів золота, з чого 15.5 більйона паперових і 5.95 більйона золота). Нова форма міжнародної валюти буде вживана книжково, виключно ММФондом і Центральними Банками держав - членів фонду, так що пересічна людина його ніколи не зауважить. Вони можуть вибирати - позичати відповідну частину (до 70%) і зберігати у своїх банках до диспозиції міністрів фінансів.

Введення в життя нової системи стане основною формою спільної монетарної резерви, яка поступово „здемонетаризує" золото і зменшить його біржеву акцію. Без сумніву нова валюта буде помічною також для хворих фінансів ЗСА. Вправді, вона зразу не збалянсує надмірно дефіцитового бюджету (24 біл. дол.), отже не зредукує відразу великих долярових зобов'язань (33 біл. дол.), але при ревізії і зменшенні закордонних інвестицій і видатків, обмеженні туристики, припиненні воєнних дій у В'єтнамі (27 біл. дол. річно), зменшенні видатків на внутрішні програми, — при рівночасному піднесенні персональних й корпораційних податків — напевно поліпшить економічно - фінансову ситуацію країни.

Усі ці і інші фактори зменшать інфляцію і оздоровлять доляр, вартість якого становить тепер 40 центів вартости 1939 року.

Критики нової грошової системи, а головне економісти - фінансисти зайняли скептичне становище, мовляв, це справа не така важлива, експериментальна і не тривка. Одначе, ціль ясна, а це головне. Це ж бо перший раз в історії людства вільний фінансовий світ зговорюється і створює міжнародну грошову одиницю, якраз у 20 роковини заснування ММФонду. Вона усуне небезпеку світової депресії, що може спричинити брак грошей у фінансуванні торгівлі, зменшить пресію ,а вслід за тим відповідальність доляра і резерв американського золота, запаси якого катастрофічно зменшилися (10.7 біл. , раніше 24 біл. дол.), зменшить, а відтак припинить традиційну і головну ролю золота в міжнародній торгівлі.

Коли взяти до уваги попередню грошову конференцію з 1924року у Бреттон Вудсі, Ню Гемшир, ЗСА, де заінтересовані держави погодилися і досьогодні торгують-оплачують свої зобов'язання фунтом - стерлінґів, доляром чи золотом (вартість 35 дол. за унцію), то ухвалу цю сприймали тоді також дуже скептично. Одначе, вона проіснувала донині й у великій мірі причинилася до фінансово - економічного розвитку та загального добробуту.

Треба сподіватися, що також теперішня грошова реформа, разом із затвердженим у травні минулого року міжнародним торговельним договором в справі зниження торговельних тариф та спільної допомоги відсталим країнам — відіграють велику ролю в економіці вільного світу, пожвавлять міжнародну торгівлю та підсилять економічний стан і життьову стопу відсталих економічно країн.

Проф. д-р М. Зайцев

ДЕЯКІ ДАНІ ПРО ПРОМИСЛОВІСТЬ УКРАЇНИ*

(1)

Ця доповідь не має на меті подати повну картину промисловости України. Вона торкається тільки тих важливих галузей української індустрії, про які автор зміг дістати сучасні дані. Доповідач характеризує їх в аспекті завдань, ставлених сучасною наукою і потребами нашої Батьківщини.

Відомо, що природні ресурси України, її родючий ґрунт і лагідне підсоння створюють великі можливості розвитку промисловости, як добувної, так і обробної. Величезні поклади вугілля в Донецькому басейні та в інших районах України, великі поклади залізної руди в околицях Кривого Рогу і біля Керчі в Криму, поклади манґанової руди коло Нікополю (другі щодо багатства у світі) є базою могутньої добувної індустрії, на якій засновується металюрґійна промисловість.

В „нормальних відносинах" продукти багатого сільського господарства України є основою розквіту харчової і легкої промисловости — ц у к р о в арства ґуральництва, о л і й ництва, млинарства, винарства, консервної, тютюнової промисловости і т. п. Не будемо розглядати цих галузей промисловости через брак достатніх про них даних. Все таки згадаємо коротко цукроварство — найстаршу і найголовнішу галузь із перелічених ділянок.

Цукроварство за своїм розміром і важністю належить до основних галузей української промисловости. Німеччина і Україна, а в меншій мірі Франція і Чехія, найбільші в світі продуценти бурякового цукру. В усіх цих країнах цукроварська промисловість була завжди на вершку технічної досконалости.

З окупацією нашої Батьківщини совєтською Москвою почалася реорганізація цукроварства. Р о з будова більших, модерніших цукроварень і ліквідація менших, застарілих зменшили число цукроварень приблизно на половину. Ця реорганізація — в основі правильна — привела все ж до труднощів через брак достатньої кількости залізничних вагонів та вантажних авт і через погані дороги, зокрема під час осінньої кампанії довозу буряків. До того цукроварні, й не мали досить місця переховувати великі кількості буряків, потрібні на 3-4-місячну „кампанію". Буряки мерали, потім гнили, що приводило до втрат цукру.

Тепер перейдемо до розгляду головних промислових центрів України.

Донбас (Донецький басейн) — це вугільний басейн відомий в цілому світі. Центром його вугільно - добувної промисловости є місто Донецьке (передше Юзівка, потім, по 1961 р., Сталіно). Це місто шахтарів з 800 тисяч мешканців заснував англієць Гюз у 1870-му році. Тут він побудував металюрґійну виробню (завод). Між іншим, першу таку виробню побудовано в Луганському (1797), другу в Керчі (1847), третю в Січеславі (тоді — Катеринослав, тепер Д н і пропетровське). Побудована Гюзом металярня — найбільший промисловий заклад Донецького. В 1965 році в Донецькому відкрито найновіший університет України. Тепер там розбудовують низку дослідчих закладів і лябораторій Академії Наук УССР, що мають утворити „навчально - дослідчий і консультаційний комплекс" — „університетське місто" для студій важкої промисловости України. Це перший такий осередок в Україні. Організацію таких осередків започатковано в західньому Сибіру, в районі Новосибірську, декілька років тому. Тамошній центр присвячений студіям інших галузей модерної техніки.

Запоріжжя (кол. Олександрівське) лежить близько славної Хортиці на Дніпрі і двох Дніпровських гідроцентрів — Дніпрогесу і Каховки. Місто засноване в 1770-му році. Запоріжжя має такі головніші виробні: Дніпроспецсталь — найстарша електро - металюрґійна виробня України; Запоріжсталь — найбільший продуцент чавуну, сталі і вальцьованих виробів, „ґіґант чорної металюрґії України"; „Комунар" — продукує комбайни та перші в Україні автомобілі — „Запорожець" — єдина виробня авт в Україні.

Крім цих трьох, у Запоріжжі є виробня алюмінію та інші.

Нікопіль — центр манґанової промисловости. Манґанову руду знайдено тут 1884-го року, а добувати її почали сім років пізніше. Поклади руди — близько 400 мільйонів тонн, із вмістом металу 40-48% — вважають другим за багатством у світі (після Грузії).

* Скорочений зміст однієї з серії доповідей, виголошених в Нюйоркськім відділі Т-ва Українських Інженерів Америки.

(Далі буде)

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Редаґує: Д-р Михайло Данилюк

КОРОТКІ ВІСТІ

— Про щораз нові перещеплення людських органів або їх частин читаємо в медичній літературі. З цікавіших можна назвати перещеплення підшлункової залози, яке зроблено вже у чотирьох випадках на пацієнтах, що гинули від діябету. Підшлункову залозу яка продукує інсулін, брали від людей, що згинули в нещасливих випадках. Троє пацієнтів з перещепленими залозами все ж таки померли, але четвертий вижив і залишив лікарню з вилікуваним діябетом. Це дає цікаві вигляди на майбутнє для людей з тяжкими формами цукрової недуги. Також цікавим було зроблене в Англії перещеплення з тварини на людину серцевого вентиля (клапана). Перещеплення вдалося, і це дає нові надії для осіб з невиліковними хворобами серця. В свою чергу це може зменшити потребу перещеплення цілого серця.

— Статистика Державного Бюра Наркотиків у ЗСА виказує, що число знаних наркоманів збільшилося в останньому році майже на три тисячі. Жертвами цього небезпечного навику стали 65 тисяч людей, з яких половина живе в Ню Йорку, 7.5 тисячі — у Каліфорнії, 6.5 тисячі — в Іллінової, а решта по цілій країні. Відрадним фактом є лише те, що число осіб, які заживали т. зв. ЛСД, за останній рік сильно обнизилось. Студентська молодь починає цього наркотику боятись, очевидно, не без основи, бо цей наркотик — один із найбільше небезпечних для майбутнього покоління.

— Віце - президент Американського Товариства Поборювання Рака, д-р Гамонд, недавно заявив, що внаслідок довгорічних дослідів застосовується нову аналізу, яка майже з певністю устійнює можливість рака матиці ще задовго перед тим, як він проявляється. Ця аналіза називається „ризиком рака". Коли вона увійде в широку практику — це, безперечно, збереже тисячі жінок від тяжкої недуги.

— Новий засіб імунізації проти інфлюенци, т. зв. флю, недавно почали випробовувати в деяких стейтах Америки. Він полягає в тому, що вакцину вводять не з поміччю іньєкції, яка іноді буває болючою і дає неґативну реакцію, а впорскують розпилювачем в горло і ніс людини. Новий метод дуже простий, і його може робити медична сестра без лікаря. Він не дає ускладнень та реакцій, але витворює в організмі таку ж відпорність, як і сироватка в іньєкціях.

— Новий лік для лікування рака рота недавно випущений на ринок в Японії. Досліди з цим ліком по кількох японських центрах виявили велику можливість лікування рака рота, горла, язика та деякі види рака дихальних шляхів.

— Під сучасну пору в Конґресі ЗСА є кілька нових законопроєктів у справі поширення „Медикеру". Згідно з одним із цих законопроєктів, усі ліки, що їх видає шпиталь у відділі зовнішніх пацієнтів, себто також відділ, в якому стаціонарно не лікують, повністю покриває „Медикер". Також ліки, що їх купує пацієнт в аптеці, має покривати в якійсь мірі „Медикер". Треба думати, що в недалекому майбутньому деякі з цих законопроєктів будуть схвалені.

Наша пошта

Пан С. П. (Ню Йорк) питає: Моя дружина, щоб втратити на вазі, тепер на дієті. Крім того вона набула для цього якісь ліки в аптеці без рецепти. Чи можна їх спокійно заживати?

Відповідь: Абсолютно ні, незалежно від того, які ці ліки, ким продуковані або як рекламовані. Недавно в стейті Мериленд 12 жінок померло від затруєння такими ліками „на схуднення", які продаються без рецепти. Спеціяльна Комісія Конґресу ЗСА вже деякий час веде переслухання, щоб заборонити законом продавати ліки проти апетиту без дозволу лікаря. Також відомо багато випадків ошуканства, коли продають „ліки" виготовлені із звичайної крейди з цукром. Коли потрібна допомога в зменшенні ваги — зверніться до свого лікаря, він припише потрібні ліки і контролюватиме їх дію.

Пані М. К. (Шикаґо) питає: Чи є справді певні критерії для лікування пістряка - рака, чи просто лікар за своєю вподобою або ріже, або заряджує якесь лікування. Звідки він знає, що саме робити?

Відповідь: Основні критерії і правила, безперечно, є. Досвід фахівця підказує йому, коли саме і як проводити операцію при певних родах пістряка. Свої знання черпає він з багатющої медичної літератури цілого світу, з успіхів та невдач попередників, з стандартних уже операцій, які переводиться на певних органах. Бувають випадки, коли лікар не знає напевно, який метод лікування вибрати: операцію, терапію або одне й друге разом. Для цього він робить досліди, беручи частинку ураженої раком матерії для мікроскопічного обсліду. Зветься це біопсією. Таке дослідження дозволить лікареві вибрати потрібний метод лікування.

До речі, біопсію робиться також тоді, коли лікареві не ясно, чи має він діло справді з раком, чи з якоюсь незлоякісною пухлиною або новотвором, який нічого не має спільного з раком.

● У Греції присуджено до домашнього арешту колишнього міністра народного господарства Георґа Мавроса і колишнього міністра внутрішніх справ Георґа Раллїса — обидвох за проголошення заяв, опозиційних до теперішнього режиму. Під домашнім арештом знаходяться теж два колишні прем'єри Георґ Папандреу і Панайотіс Канеллопульос та кілька інших видатних політичних діячів, які зламали заборону — не складати ніяких публічних політичних заяв.

Ольга Приходько

ПРАДІД ІЛІЯ

Частина III

НАТАЛЯ

(32)

Анютин чоловік, о. Сидір, був товаришем о. Константина по семінарії, але були вони зовсім іншої вдачі. Отець Сидір, хоч учився досить добре, богословськими науками не п е р е й мався, більше любив світську літературу і мав ширші погляди та інтереси. Хоч був скромним, але любив гарно жити, гарно одягатися і вмів говорити: просто, ясно, цікаво. В товаристві викликав загальну симпатію. Недарма Анютин брат вибрав з великого числа семінаристів власне його. Водив його з собою в дім своїх батьків, де той бачив приємне товариство і, очевидно, уявляв собі, що з Анютою і його життя буде таким гарним, тим більше, що він також дуже бажав жити в Кам'янці, а не десь у далекому селі, де ані книжок нових не можна дістати, ані товариства, з яким цікаво поговорити, немає.

Але доля людська складається майже завжди не так, як то собі людина бажає. Ось і опинилися вони на окраї єпархії, і знову звела їх доля в малому, бідному селі на парафії у Наталі.

Балакуча Анюта почала розповідати, як вони в сусідньому містечку довідалися, що її улюблена товаришка Наталя є тут поблизу, і що вони зразу, не повертаючись додому, поїхали сюди, бо вона просто вмирає з нудьги без товариства. Що тепер вона буде тут, у Наталі постійним гостем, поки брат не витягне їх з цієї діри.

— Але як добре ти виглядаєш, Наталю! А якого чоловіка тобі вдалося знайти! Такий високий, стрункий, тільки дуже худий. Ти певно його зле годуєш? Я б його в и г о д у в а л а скоро. Правда, що й у тебе тут досить мило і затишно з тими старосвітськими килимами.

Тим часом Наталя приготувала свою знамениту каву з сметанкою, подала і струдель. Гості їли, хвалили, а Анюта тарахкотіла ввесь час так, що бідний о. Константин не встигав відповідати. Проте, вона й не чекала на відповідь, а сипала далі. Говорила про всяку всячину, видно, що дійсно довго висиділася вдома і хотіла винагородитись.

Нарешті вийшла Наталина мама. Анюта кинулася і засипала її питаннями, а так як мати сама любила поговорити і дещо довідатися, то ставила Анюті свої питання і про село, і про парафію, і про родину. Анюта радо й детально про все оповідала, так що розмова власне плелася межи цими двома жінками. Ті троє могли трохи спочити.

Візита затягнулась аж до вечора, коли вже треба було від'їздити, хоч хазяї припрошували залишитися на ніч, але ті не могли, бо у Анюти була вдома маленька дитина.

І так це знайомство зав'язалось і пустило глибоке коріння.

Анюта потребувала виговоритись, а о. Константин так уважно вмів слухати, не перечити, не перебивати, і тільки час від часу ставив короткі запитання або дивувався, коли вона вже занадто ухилялася від правди.

Отець Сидір розмовляв з Наталею здебільшого про книжки, якими вони вимінювалися ,і ті розмови часами непокоїли Анюту. Вона спостерегла, що її чоловік ніколи з нею із таким інтересом не розмовляв. Але абсолютно нічого не могла Наталі закинути, скорше навпаки — Наталя могла б мати претенсію, що Анюта кокетує та старається викликати прихильність у о. Константина.

Часами Анюта кидала виразні погляди на тих двох, щоб звернути увагу о. Константина, але йому і в голову не могло прийти підозрівати Наталю, і він навіть не розумів значення тих поглядів, як не розумів у більшості і тих усіх дурниць, про які тарахкотіла Анюта.

А о. Сидір просто не помічав нічого, він був захоплений цікавими розмовами, а правдоподібно ще більше самою Наталею. Яка вона була гарна, одухотворена, як безмежно високо стояла понад вульгарною Анютою! Він був естетом і схилявся перед Наталею, але, звичайно, тільки в межах можливости.

Анюту це тяжко гризло. Правда, кожну жінку болить, коли вона зауважить, що її чоловік почуває інтерес до іншої. Але для Анюти, яка взагалі була заздрісна це була найтяжча зневага. Це було карою для неї дивитися, як її власний чоловік виявляє таку увагу до жінки, до якої вона була така недобра, фальшива і навіть жорстока в пансіоні.

Анюта була хитра і інстинктовно почувала, що ліпше цього питання з своїм чоловіком не порушувати, бо коли все буде сказане і вияснене, то це ще згіршить справу. І вона вдавала, що нічого не сталося, і їздила далі до Наталі, а сама все писала братові, все просила, щоб скоріше забрав її з села.

Тим часом прийшла сувора зима, і візити стали значно рідшими.

А навесні народилася у Наталі донечка.

Була це велика радість. Особливо був втішений батько. І бабуся була задоволена, хоч вона звичайно бажала мати внука. Але дівчатко було гарне, здорове, і бабусине серце відчувало голос роду, одвічний голос, що велить дбати та пестити своїх нащадків.

Наталя, як це не дивно, не виявляла особливої ніжности до дитини. Чи тому, що була ще занадто молода, чи тому, що також воліла мати сина, але вона не тремтіла над донечкою і залишала бабусі приємність опікуватися внучкою.

Вирішено справити бучні христини і вибрано для цього день 21-травня, який церква посвячує пам'яті рівноапостольним Константинові і Олені, іменем якої рішили назвати дівчинку. За куму обрано людину, яка про дитину найбільше дбає, а саме бабусю, а за кума сам напросився о. Сидір. Для хрищениці привіз він багатий дарунок.

По христинах бабуся, що так довго загостювалась у доньки, мусіла повернутись до Літина.

По її від'їзді ввесь тягар господарства впав на Наталині плечі. Правда, бабуся добре вишколила служниць і до кухні, і до дитини, і до худоби, і був фурман до коней, був і пастушок. За всіми треба було тільки доглядати і давати порядок. Цей щоденний тягар гнітив Наталю, і вона охоче залишала служниць на їх волю, а сама читала книжки.

До того й о. Сидір мусів виїхати до Кам'янця, бо на ту парафію, яку Анютин брат для нього просив, було багато кандидатів, і архиєрей бажав сам вибрати найбільш достойного. Та парафія знаходилася в найкращій дільниці міста, де жила інтеліґенція і де треба було священика, який міг би людям імпонувати. Цей вибір випав щасливо для о. Сидора, і незабаром він з родинастало.
ною переїхав до Кам'янця.

Наталя довший час відчувала втрату цього приємного співбесідника, який умів так цікаво і ясно висловлювати свої думки і так розумно оцінювати прочитану книжку.

Дні на парафії здавалися Наталі нудними й порожніми, коли не було чого читати. В малій містечковій бібліотеці вона вже майже все перечитала, і о. Константин вирішив передплатити поширений у тій добі журнал „Живописное Обозрение". Було там багато малюнків, були нові оповідання та перекладні романи.

(Далі буде)

ВСЯ ВЕЛИКОДНЯ ПИСАНКА НА ДОПОМОГОВІ ЦІЛІ ЗУАДКОМІТЕТУ

ПОЖЕРТВИ ВИСИЛАТИ БЕЗПОСЕРЕДНЬО ДО ЗУАДК У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, 5020 OLD YORK RD., PHILADELPHIA, PA., 19141

З ДІЯЛЬНОСТИ ЖІНОЦТВА В ШИКАГО

Зліва доправа сидять: Катерина Кравчук, фін. референтка, Катерина Хомик, заступниця голови, Віра Папушкевич, голова жіночого Відділу СУМА, Софія Ткачук — писар. Стоять зліва доправа: Марія Гулич, Зіна Василів, Марія Вигнанська, Марія Чаплинська, Марія Сало, Катерина Старчак.

Жіночий Відділ Осередку СУМА ім. полк. І. Богуна, Середній Південь Шикаго, об'єднює 14 членів жінок. Їхня головна ідея, це допомога осередкові Сума у вихованні дітей, що учащають до Осередку на проби музики, співу й інші зайняття.

Всі молодечі організації потребують крім великого вкладу праці, — також грошей на різні оплати, тому проводи мусять робити прибуткові імпрези як забави, пікніки і т. д. при видатній допомозі жіноцтва. Наше жіноцтво в більшості має доростаючих дітей, на яких треба звертати особливу увагу, щоб не попали під злий вплив.

Друге, це допомога потребуючим дітям, а у нас їх немало. Рік-річно Відділ жіноцтва переводить збірки, пересилає до „Золотого Хреста" моральний і фінансовий успіх в Ню Йорку, а там розділюють українським дітям, переважно в европейських країнах, як Бельгія, Німеччина, Франція.

Одною з дуже атрактивних імпрез жіночого Відділу бувають „Вишивані вечерниці", куди приходять старші і молодь у гарних вишиваних сорочках, а жінки у вишиваних суконках. „Вишивані вечерниці" приносять гарний піх. Жіночий Відділ СУМА робить заходи, щоб при Осередку СУМА був жіночий хор, що при добрій волі старших і молоді має всякі можливості гарно розвиватись. Диригенткою має бути пані Мирослава Галан, знана диригентка хору „Чайка" в Шикаго, тож думаємо, що наше жіноцтво візьме численну участь в хорі. Так щасти їм, Боже!

Бруклин - Північ, Н. Й.

ВЕЧІР ПІСНІ Й ГУМОРУ

Бруклин, Н. Й. — Заходом місцевого Осередку СУМА відбувся тут у неділю 7-го квітня удатний Вечір розваги, пісні й гумору — „Радіймо весною" в залі української катол. школи. Програму вів, заповідав усі точки та розказав кілька своїх гуморесок — найбільш відомий наш письменник на чужині — Микола Понеділок. На вступі він підкреслив, що жіночий квартет „Верховина" з Торонта під мистецьким керівництвом Олени Глібович, закінчив 15 літ своєї мистецької діяльности у східній Канаді й Америці. Понад 300 виступів „Верховини" принесла їй добрезаслужену славу як нашого найкращого жіночого квартету.

„Верховина" відспівала: „Спомин з гір" В. Безкоровайного, „Гуцульський валс" Кос - Анатольського, „Коломийку", „Як стрільці йшли з України" Р. Купчинського, „В'язанку стріл. пісень" А. Гнатишина, „На вулиці скрипка грає" О. Кошиця, „Львів" В. Барнича, „Хто?" —Б. Веволовського, „Києве мій" Шамо, вкінці разом з „Караваною" — „На добраніч". Б. Бемка. Вже сама поява „верховинок" у прекрасних гуцульських, пізніше у нових, повстанських одягах, викликала помітні естетичні враження, що степенувалися з кожною піснею. Незвичайна зіспіваність, вирівнаність голосів одної краски й сили, незрівняна, тонка інтерпретація, милозвучність подачі пісень, простота й безпосередність у виконанні, — все це дозволяє „верховинкам" навязати невидимий „золотий міст" між ними й захопленою публікою, що сприймає їхнє „сладкопініє" („бель канто") цілим серцем так, як його виконують. Квартет виступав у складі: Віра Байрак, Віра Івашко, Віра Стороняк і Олена Глібович — мист. керівник, при фортеп'яні Стефанія Жовнір-Клос.

Чоловічий квартет „Каравана" з Ірвінгтону (Михайло Длябога, Любомир Кадинич, Роман Канюка і Богдан Бемко, при форт. Марійка Гєча) виконав: „Крути" — обробка Б. Бемка, „Ой, у полі над могилою" М. Фоменка, „Світить місяць" — пісня УПА, „Била жінка мужика" — в'язанка, обр. Б. Бемка, „Тихо над річкою", „Сон" — танго, „Львівські ночі" — обр. Бемка, „Ляля з Монтреалю" — муз. і слова В. Гетиша, „Світ тепер уже модерний", муз. М Длябога, сл. Л. Калинич, вкінці — фінал з „Верховиною" —„На добраніч" Б. Бемка.

Оба квартети на високому мистецькому рівені, мають у своюму репертуарі пісні патріотичні, стрілецькі, повстанські, настроєві — про рідний край. Зокрема „Каравана" має нахил до модернізування наших пісень, до творення нових, модерних пісень, що подобаються передусім молоді. Їхній універсальний репертуар доповнює себе взаємно, і тому такі спільні концерти приносять насолоду публіці.

Мидола Понеділок, як заповідач і рецитатор своїх гуморесок був незрівнаний.

Після концерту голова Осередку СУМА, д-р. Рибіцький, п. Л. Рейнарович, голова Оперного Ансамблю в Ню Йорку, та місцевий парох, о. Н. Вояковський вітали „Вирховину" з її славним 15-річчям, керівник „Каравани", інж. Бемко, вручив китицю квітів п-і Олені Глібович, диригентці „Верховини". Майже повна заля нагороджувала всі точки довготривалими оплесками, дякуючи всім виконавцям за чудову програму.

І. Д.

Ню Бронсвік, Н. Дж.

ГРОМАДСЬКЕ ВІЧЕ

Понад 60 присутніх уважно прислухувались до доповідей двох провідних діячів українського визвольного фронту, що завітали 7-го квітня до невеличкої української громада в Ню Бронсвіку і Бавнд Бруку.

Редактор Ігнат Білинський, секретар Екзекутиви УККА і член Президії Секретаріяту СКВУ промовляв на тему: „Світовий конгрес вільних українців — концепція і програма", а темою доповіді д-ра Михайла Кушніра, який є головою Виховної Ради Центральної Управи СУМ, головою Асоціяції Працівників Культури і Мистецтва в ЗСА і Канади, членом Головної Управи ООЧСУ було „Намагання окреслити політичну ситуацію в СССР і Україні зі становища еміграції".

Змістовні, цікаві, глибоко продумані і переконливо виголошені доповіді викликали жвавий відгук серед присутніх. Запити ставили панове: Дорошенко, інж. Гончарів, д-р Головінський, Івахів, інж. Демидюк, Тарнавський, Хомут, інж. Букачевський.

Тривко вбилась у пам'ять відповідь доповідачів на питання: Що повинні ми робити, як діяті, зокрема в ці тривожні дні, щоб допомогти українському народові встоятись перед наступом московського наїздника і виграти змаг. Треба нам гідно проводити кожний день, формувати наше щоденне буття так, щоб зберегти себе як свідома, творча, добре організована українська спільнота. Упорядковувати наше суспільно — громадське життя, наладнати справи українських Церков, піклуватись школами українознавства, вести інформаційну роботу серед американського довкілля, підтримувати важні і першорядні, корисні для української справи почини, вести продуману політичну акцію, яка випливатиме з українських самостійницьких заложень. Берегти наше молоде покоління, ставлячи опір денаціоналізації.

Це політичне віче в Ню Бронсвіку почато молитвою, що її провів Всесвтл. о. крилошанин Василь Танчак. Бо ж молитва до Всевишнього Бога скріпить всі наші заходи, труди, жертви. На кінці схвалено резолюції, що були висновком із прослуханих доповідей. Провідною думкою резолюцій — пекуча турбота долею українського народу, гнівний засуд переслідувань і терору окупанта України над нашими братами, рішуча постава далі невтомно трудитись для справи визволення України.

Віче зорганізовано заходом 33-го Відділу ООЧСУ, що його головою є п. Василь Хомут.

Б. Т.

СВЯТО МАТЕРІ В ІРВІНГТОНІ

Ірвінгтон, Н.Дж. (а.д.). — Заходами Української Православної Церкви св. Тройці відбулося тут 12 травня ц.р. Свято Матері. Святочну програму попередив Молебен, що його відправив от. прот. А. Селепина. Свято відкрив голова прафіяльного уряду І. Галій коротким словом. Вступне слово про значення культу Мами виголосила В. Гаращенко. В дальшому учні старших кляс продеклямували вірш „Три мами". З деклямаціями виступали П. Закревський, В. Бурило, Н. Л. Кулик, Т. Бабенко, Л. Домарацька, Чарнецька. На акордеоні грали Г. Гащенко, П. М. Закревський, Колодка. На піяно — Т. Бабенко, А. Мірчук. На ґітарі — П. Закревський. Спів — К. Загуменна. На клярнеті відіграв сонату Ю. Бабенко. Танцюристи під керівництвом Люби Процюк виконали кілька українських танків. Програму вів й акомпаніював проф. С. Вожаківський. Смачний обід приготовило Сестрицтво Церкви, а на закінчення о. прот. А. Селепина подякував присутнім та закрив свято. Присутніх було понад 200 осіб.

Альманах „Новий обрій"

Мельборн, Австралія. — З позначенням Видавництва „Ластівка" в Австралії, але з друкарні „Українських Вістей" в Новому Ульмі, вийшов альманах літератури, мистецтва, культурного життя під наг. „Новий обрій", ч. 3. 1967. У книжці на 190 стор., ілюстрований багатьма світлинами з картин, вистав і концертів, надруковані вірші, оповідання, новелі, статті, спогади понад 20 українських авторів у Австралії, в тому Дмитра Чуба, Зої Когут, Миколи Лазорського, Марії Дейко, Л. Далекої, Євгена Гарана й ін., поміщено також дві поезії Василя Симоненка в перекладі на англійську мову Галі Нитченківни. Обкладинку виконав В. Цибульський, упорядкував альманах Д. Чуб. Видання присвячене 50-річчю відновлення української державности.

● **У Британії скінчився** місячний період, в якому громадяни могли складати в будькотрих поліційних станицях зброю й амуніцію, на яку не мали дозволу. В Британії треба поліційного дозволу на посідання кожної зброї, зокрема стрільної. Трімісячний амнестійний період запевняв власникам зброї, що коли вони звернуть зброю — анонімність і безкарність. Звернено к. 2.000 штук різної зброї і 7.500 амуніції.

Комітет будови церкви св. Володимира в Глен Спей, Н. Й. складає щиру подяку всім Жертводавцям, які замість квітів на могилу

бл. п. ФРАНКА НАДБЕРЕЖНОГО

що упокоївся у Бозі 1-го березня 1968 р., зложили дар на будову храму Божого в Глен Спей. Хай Господь сторицею Всіх винагородить.

●

Вдові по бл. п. Ф. Надбережнім МАРІЇ з роду ОСАДЦА, дітям та родині, складаємо ще раз наше глибоке співчуття.

За Комітет:

Д-р Е. Грабарчук, голова   Богдан Н. Карась, секретар

●

Пожертви зложили: Марія Букавин $10.00; Ірина й Богдан Гойдиш $10.00; Оля й Ярослав Городецькі $15.00; Микола й Леся Грицковян $10.00; Анна й Михайло Грицковян $50.00; Михайло Грицковян мол. $10.00; Катя Грицковян $10.00; Оля й Яромир Зозуля $15.00; Анна й Григорій Карась $10.00; Стефанія й Б. Карась $10:00; Дарія й Олекса Лесків $15.00; Евгенія й Михайло Матейко $50.00; Д. і Роман Матейко $10.00; Джойс і Антін Матейко $10.00; Титяна й Аполінарій Осадца $25.00; Віра й Роман Павлюк $10.00; Евфрозина й Володимир Петровський $20.00; Родина Н. Рицковян $15.00; Евгенія й Петро Юрковські 10.00.

В 15-ту СУМНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
Незабутнього ЧОЛОВІКА, БАТЬКА І ДІДУСЯ

сл. п.
Проф. ВАСИЛЯ РАТИЧА

відправиться

СЛУЖБА БОЖА З ПАНАХИДОЮ
дня 18 травня 1968 р. о год. 8-ій ранку

в греко-католицькій церкві
ПРЕЧИСТОЇ ДІВИ МАРІЇ
в НЮ БРОНСВІК, Н. Дж.
80 Лівінґстон Аве.

Цією дорогою повідомляємо Рідних, Друзів та Знайомих.

ДРУЖИНА з РОДИНОЮ

П О Д Я К А

Дня 22-го квітня 1968 р. в пополудневих годинах у Воскресний Понеділок, в захисті, вдомі старців Avon Oaks Nursing Home, Avon, Ohio, відійшов у Вічність

бл. п.
СИМЕОН ПОСТОЛЮК

народжений 14-го грудня 1888 р. в селі Сторонибаби, повіт Золочів, Західня Україна.

Тлінні Останки спочили дня 25-го квітня 1968 р. на Brooklyn Heights Cemetery.

Цією дорогою почуваюся до подяки Всім, хто під час довгої і тяжкої недуги в шпиталі та в домі старців відвідував і опікувався Немічником.

Моя щира подяка Пасербам, а то Анні Ленґейл з мужем Джорджом, Антонові Небещанському з дружиною Глядіс і Ользі Віґлас, що опікувалися моїм Братом, як рідні діти.

Моя подяка власникам Avon Oaks Nursing Home, Elizabeth Orosz Reidy, R.N. за їх опіку в часі перебування Брата в їх заведенні, та їх щире і тепле відношення до моєї особи в часі відвідин та мойого триденного перебування в їх заведенні в останніх хвилинах життя Покійного, його тяжкої боротьби зі смертю, подяка Піклувальницям, що з повною посвятою опікувалися Немічником.

А вже направду не маю слів подяки для Вельмишановного д-ра Володимира Возняка, лікаря в N. Ridgeville, Ohio, який стільки часу і труду посвячував мойому недужому Братові, доїжджаючи вдень і вночі по кілька разів, і відвідував недужого. Дякую і Його Дружині за щире відношення до моєї особи.

Дякую Всеч. Отцеві Прот. Леонтієві Форостівському, настоятелеві Української Православної Церкви в Лейквуд, за відвідування Недужого в шпиталі, в домі старців, за уділення Тайни Єлеопомазання, за відправи Парастасу і Панахиди, за відслуження Заупокійної Служби Божої, за прощальні слова в церкві, за відпровадження Покійного на Вічний Спочинок, за згадку на жалібних поминках про Нього, як примірного парохіянина і члена Парохіяльної Ради.

Дякую Всеч. Отцеві Прот. Левові Опоці, настоятелеві Церкви Успіння Пресвятої Богородиці в Лорейн, який прибув попрощати Покійного як колишнього парохіянина і спільно з Настоятелем парохії став до відправлення Парастасу.

Дякую нашому кузенові Семенові Ґелі, що хоч у старшому віці, здалека прибув з Дружиною й Дітьми попрощати Покійного.

Дякую сотникові УСС Жигмонтові Олексинові, що часто відвідував Покійного в шпиталі і в домі старців. Дякую ВП. Н-ству Небешам з Клівленду за участь в Панахиді і вислови співчуття.

Дякую юніям підприємств в яких Покійний працював, за вінки і участь в похоронах.

Дякую Всім, що усно, листовно чи телефонічно склали мені вислови співчуття та за пожертви на Служби Божі.

Моя щира подяка Товаришам Праці в „Свободі" і Працівникам Головної Канцелярії УНС за пожертви на цілі Суспільної Служби Комбатантів при Головній Управі ОбВУА.

Дякую Родині Пасербів за відвідини в шпиталі, в домі старців, за відпровадження на Вічний Спочинок і за пожертви на Служби Божі і квіти.

Дядую Членам 336-го Відділу УНС, а головно секретареві Гр. Кисілеві за зорганізування похорону, за винос Тіла з похоронного заведення до Церкви і на цвинтар.

Дякую п. Колодієві, власникові похоронного заведення в Клівленді за взірцеве переведення похорону.

Милосердний Боже — винагороди Всім Сторицею.

Брат: ПЕТРО з донею ІРЕНОЮ і мужем ЮРІЄМ ПОТОЧНЯКОМ
Сестра: МИХАЙЛИНА, зам. ДІДУХ, в краю
Сестрінок: ВАСИЛЬ СТАДНИК

НОВІ БОЇ У САЙГОНІ

Південно - в'єтнамські пожежники гасять пожежу, що її спричинили ракети, якими з американських гелікоптерів бомбардовано позиції В'єтконґу у китайській дільниці Сайгону Чолоні. Без уваги на нове знищення, сотні вбитих і тисячі ранених цивільних осіб та тисячі осіб, що залишились без даху над головою, життя в тому метушливому місті пливе далі ніби „нормальним" річищем.

ПРОФ. Д-Р КЛЯВДІЯ ПЛАТОНІВНА САНДУЛ

(Посмертна згадка)

„Великим надбанням є благочестя разом з поміркністю. Благочестю властиво шанувати Бога і любити ближнього". Ці прикмети повністю належать покійній Клавдії Платонівні Сандул. Понад двадцять років я знав цю благородну жінку й ніколи не зауважив, що вона нарікала на когось, осуджувала, чи зневажала. Вона й у важких хвилинах життя була усміхнена, а в блиску її очей відчувалась зрівноважена щирість і любов.

Народилася Клавдія Сандул 19-го листопада 1898 р. в селянській родині Сторчових в селі Ясинуватці, Бандурівської волости, Олександрівського повіту на Херсонщині і була найменшою дитиною в родині.

У дитинстві вона втратила батьків і жила біля старшого брата у Катеринославі, де при його допомозі закінчила гімназію. У найтяжчі роки воєнних буревіїв, в роки української національної революції, з 1918 по 1922 рік, Клавдія Платонівна вчилася і закінчила Катеринославський (Дніпропетровський) університет.

Уже в студентські роки, як найздібніша студентка, була асистентом при катедрі анатомії й фізіології рослин та мікробіології. Працюючи асистентом десять років, вона невтомно поглиблювала знання з вибраного фаху й одержала звання доцента з правом самостійно викладати лекції в університеті. Вкінці тридцятих років присуджено їй звання професора анатомії та фізіології рослин, а 1940 року вона захистила докторську дисертацію й одержала звання доктора біологічних наук.

Клавдія Платонівна працювала керівником катедри Дніпропетровського університету і одночасно на запрошення деканів окремих інститутів викладала лекції в зерновому, сільсько-господарському, фармацевтичному та ботанічному інститутах, виховавши сотні кваліфікованих фахівців з рослинознавства та агрономічних культур.

За час науково-педагогічної діяльности Клавдія Платонівна написала коло 50-ти науково-експериментальних праць та написала два підручники з фізіології рослин та загальної мікробіології. Крім цього, на еміграції, написала книжку „Культура технічних (прядильних, олійних та етеро-олійних) рослин СССР."

Клавдія Платонівна була в житті спокійною, дружньою у відношенні з людьми, а в подружжі зразковою дружиною й чутливою матір'ю. Вона ніколи не марнувала часу. Якщо були вільні хвилини від наукової праці, чи родинних обов'язків, вона присвячувала їх для образотворчого мистецтва. Маючи божу іскру: малювала, зокрема любила малювати пейзажі, які важко відрізнити від мистецьких творів визначних мистців.

Невблагана смерть обірвала її творче життя.

В прощальному слові над могилою І. Олійник так схарактеризував покійну: „Вона вірила, що в релігії головне не віра, а любов до Бога. Бога любила тому, що любила красу, добро істини, а це стихії Божества. В житті була завжди мовчазна, стримана".

Покійна мала хворе серце і розуміла, що смерть є кінцевим завершенням життя. Життя сприймала здоровим поглядом, із усіма тернистими шляхами і радісними хвилинами і тому, може, померла спокійно.

Першого березня, в п'ятницю 1968 року поверталася з чергової перевірки від лікаря й після четвертої години дня її серце перестало битися.

Вона померла в автомобілі, залишивши в глибокому смутку мужа, проф. Ів. Сандула, сина Олега, невістку Валентину та внуків Наталку й Петра.

Клавдії Платонівни вже вже нема серед нас, але її довголітні досліди, наукові праці залишаються в арсеналі наукового світу на завжди.

2 і 3 березня над труною Покійної відправлялися панахиди при чисельній участі друзів та знайомих. Труна була обставлена живими квітами-символ її любови.

Похорон відбувся 4-го березня о 11.30 годині дня на міському цвинтарі „Проспект Семетері" в Торонті, Канада.

Над могилою виголосили жалобні промови: проф. Дехтяренко, І. Олійник та О. Петришин.

Хай же буде Тобі вічним пухом гостинна земля Канади!

Ст. Федорівський

СПОРТ

редагує В. СОХАН

Юні плаваки „Ч. Січі" здобули нові успіхи.

30 квітня в закритому басейні середньої школи „Колюмбія" в Мейплвуді, відбулися річні плавацькі змагання, що їх організував „Мейплвуд Комюніті Рекрійшин Сервіс". Серед 55 учасників, поділених на три вікові групи, виступили теж два юні плаваки „Ч. Січі": Роман Семенюк і Орест Лебедь.

Обидва січовики виступили в найстаршій групі (вік 13 і більше років). В конкуренції 50 м. метеликом Р. Семенюк зайняв 3-тє місце. Першим вийшов Фремптон, осягнувши час 34.4. Орест Лебедь взяв участь у двох конкуренціях: 100 м. змінним і 100 клясичним, в яких зайняв 2-ге і 3-тє місця. Першуном в цих конкуренціях вийшли: Фремптон з часом 1:21.5 (змінним) і Корнер з часом 1:16.4 (клясичним). Обидва українські юнаки здобули чаші і медалі. Провідником плавацької ланки „Ч. Січі" є М. Лебедь. Місцева газета „Мейплвуд-Савд Оранж Нюз - Рекорд" в числі з 2-го травня подала висліди змагань і згадала наших юних спортовців. На іншому місці в цій же газеті в короткій вістці згадано визначного теніснста „Ч. Січі", Бориса Бурачинського, як найкращого в цій ділянці спорту на кемпусі Нюаркського Університету Ратґерс.

— о —

„ЛЕВИ" ПОЧАЛИ СЕЗОН ПОРАЗКОЮ

„Леви" — „Швабен" 0:2

Шикаґо, 28-го квітня — „Леви" не були належно підготовані до перших у весняному сезоні мистецьких змагань „Вищої Дивізії" Національної Футбольної Ліги Шикаґа. Причиною поразки „Левів" була слаба атака, яка впродовж 90 хвилин не загрожувала поважно воротам „Швабен". Щоб відіграти сяку таку ролю у „Вищій Дивізії", треба „Левам" зміцнити лінію нападу головно стрільцями. Треба радіти, що повернувся до „Левів" після кількарічної перерви воротар Ігор Кутинський. Так само вперше заграв на помочі молодий Євген Маркевич. Таким чином в дружині „Левів" виступило цим разом вісім українців.

Ворота для „Швабен" здобув Лео Дефорт на 38-ій і Руді Геціпґер на 83-ій хвилині (з карного). На 40-ій хвилині стріл Полюховича з вільного відбився від стовпа воріт „Швабен". В другій півгрі чомусь не грав більше Полюхович, чим послабив дружину. Ще одну добру воротню нагоду змарнували напасники „Левів" після перерви.

У передзмагу резерва „Левів" програла з резервою „Швабен" 1:4. Одинокі ворота для „Левів" здобув Гаррісон.

Дві дружини доросту

Треба радіти, що росте нова зміна „Левів". Маємо дві дружини доросту, з яких одна змагається на Півдні Шикаґа, а друга, новостворена, на Півночі. Левенята з Півдня закінчили перші змагання сезону із Криленятами нерішеною 2:2 (Ворота для „Левів": Касіян і Овчарук), а другі із мексиканцями „Атлас" нерішеною 1:1 (Ворота: Лесишин).

Левенятка з Півночі, це молоденькі хлопчики у віці 10 до 14 років. Їх зорганізували Юрко Кузик і Мирон Дахнівський. Перші змагання вони програли із „Швабен" 0:13, але це не зразило їх до дальшої праці, бо кожний початок є важкий.

Дружину юнаків (15 - 19 років) чомусь „Левам" важко зібрати. Юнаки перемогли 3:1 „Тиґрів" воротами зі стрілів братів Вадима й Євгена Мишалових і Романа Маркевича. В неділю, 21-го квітня виступили вони лише в сімку і програли зі сербською дружиною „Ютс" 0:5.

„Крила" почали перемогами

Футбольна дружина „Крила" сумівського осередку ім. Миколи Павлушкова в Шикаґо змагається в „Першій Дивізії" Національної Футбольної Ліги. Сумівці започаткували успішно весняний сезон. Вони перемогли в неділю, 21-го квітня, дружину Словацького СК високим вислідом 6:0, а в других змаганнях сезону здобули перемогу 4:2 над твердою дружиною німців „Фортуною". „Крила" очолюють тепер табелю з точками 4:0 і відношенням воріт 10:2. Ждемо від сумівських „Крил" дальших успіхів.

Петро Головатий

Справлення помилки: Першунові відбиванки СУАСТ-Північ дружині УАСТ „Леви" уфундувало мандрівну чашу Українське Кооперативне Т-во „Самодопомога" з Шикаґо, а не „Самопоміч", як це було помилково подано в дописі про першості С-УАСТ-Північ.

„ГАЗЕТА „БЕЛАРУС" ПРО 50-ЛІТТЯ УНР

Торонто. — Національна газета білоруською мовою „Беларус" у ч. 130 помістила цікавий спогад громадського діяча і журналіста В. Жука - Гришкевіча під наг. „Слава Украіне!" — з 1917 року, як зазначено — на відзначення 50-ліття проголошення УНРеспубліки. Автор спогаду пише про 1917 рік в Білорусі, де перебували в складі російської армії багато українців, котрі разом з білорусами та вояками інших національностей починали домагатись виходу Білоруси, України й ін. країн із складу царської Російської імперії.

ТАРЗАН, Ч. 59 96. Тарзан діє!

Нагло танок скінчився, і Голят, ватажок зблизився до жертовної жертви.

Та в тім чути було рик виклику, і бронзова людина скочила на галявину!